

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸/۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۱۱		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۱	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات پاسخ‌نامه دارد.		
	نمره		

الف) زبان‌شناسی (۴ نمره)									
۱	در هر یک از موارد زیر کدام قواعد ترکیب رعایت نشده‌است؟ الف) کلاس دانش‌آموز کوشاترین ب) کیفم با دل‌خوشی مدادش را تراشید. پ) من زندگی را دوست دارد.								
۲	سرواژه (علامت اختصاری) « نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی » را بنویسید.								
۳	برای هر یک از واژه‌های مشخص شده در بیت‌های زیر کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان پیش آمده‌است؟ الف) ای تهی دست رفته در بازار ترسمت پر نیاوری <u>دستار</u> ب) بی‌وفا نگار من، می‌کند به کار من <u>خنده‌های</u> زیر لب، عشوه‌های پنهانی پ) خورده‌ست خدا ز روی تعظیم <u>سوگند</u> به روی همچو ماهت								
۴	در هر یک از موارد زیر از کدام نقش زبان استفاده شده‌است؟ الف) رسیدن به حکم کلی « زمین به دور خورشید می‌گردد. » ب) وقتی در خلوت با خود سخن می‌گوییم.								
۵	شیوه‌ی ساخت هر یک از واژه‌های زیر را بنویسید. الف) پوشش: (ب) دوربین:								
۶	در میان هر یک از جفت واژه‌های گروه « الف » کدام رابطه‌ی معنایی گروه « ب » وجود دارد؟ (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)								
	<table border="1"> <tr> <td>«الف»</td><td>«ب»</td></tr> <tr> <td>۱) والدین و پدر</td><td>تضاد</td></tr> <tr> <td>۲) قشنگ و زیبا</td><td>ترادف</td></tr> <tr> <td></td><td>تضمن</td></tr> </table>	«الف»	«ب»	۱) والدین و پدر	تضاد	۲) قشنگ و زیبا	ترادف		تضمن
«الف»	«ب»								
۱) والدین و پدر	تضاد								
۲) قشنگ و زیبا	ترادف								
	تضمن								
۷	الگوی هجایی واژه‌ی « آزرده » را بنویسید.								
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم								

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸/۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۱۱	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد.		
	نمره		

(ب) نگارش (۵ نمره)		
۸	غلط‌های به کار رفته در جمله‌های زیر را اصلاح کنید. الف) احساس نفرت به دیگران ناخوشایند است. ب) مسکو مایل به انجام طرح خلع سلاح هسته‌ای اوکراین است. پ) هنوز معلوم نیست چه تعداد از زندانیان شامل این عفو شده‌اند.	۰/۷۵
۹	مقاله‌ها از نظر شیوه‌ی نگارش به سه گونه تقسیم می‌گردد، آن‌ها را نام ببرید.	۰/۷۵
۱۰	در چه صورتی «زندگی‌نامه» می‌تواند سهم خود را در پژوهش‌های تاریخی و فرهنگی حفظ کند؟	۰/۵
۱۱	بیت زیر را بازگردانی کنید. « خاتم ملک سلیمان است علم جمله عالم صورت و جان است علم »	۰/۵
۱۲	به کمک آرایه‌ی تشبیه واژه‌ی «ستاره» را در یک جمله‌ی ادبی به کار ببرید.	۰/۵
۱۳	منظور از «نقیضه‌پردازی» در ساخت طنز چیست؟	۰/۵
۱۴	دو دایرةالمعارف چنددانشی را نام ببرید.	۰/۵
۱۵	فایده‌های استفاده از رایانه برای محققان چیست؟	۰/۵
۱۶	برای ضمانت قول‌نامه معمولاً مبلغی به عنوان تعیین می‌گردد.	۰/۵
(پ) املا و بیاموزیم (۳ نمره)		
۱۷	واژه‌های مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) عده‌ای با خرید نان بیش از حد (افراط - تفریط) می‌کنند. ب) معلم، پس از بررسی پژوهش دانش‌آموزانش به آن‌ها (احسن - احسنت) گفت.	۰/۲۵
۱۸	شکل درست همزه /ء/ را در کلمه‌ی «اشم-ء/از» بنویسید.	۰/۲۵
۱۹	کدام واژه واج « میانجی » ندارد؟ (نیاکان - گنجشکان - پلکان)	۰/۲۵
۲۰	در کدام واژه مفهوم «ان» متفاوت است؟ (گیاهان - پاییزان - سواران - آشنایان)	۰/۲۵
۲۱	از میان واژه‌های داخل کمانک برای هریک از «فرایندهای واجی» خواسته‌شده یک نمونه بنویسید. (شب‌پره - نمی‌شنید - برافتاد - انبساط - قندشکن - بدتر) الف) کاهش: ب) ادغام: پ) ابدال:	۰/۷۵
۲۲	در گروه کلمات زیر، چهار غلط املایی وجود دارد، درست هریک را بنویسید. رب‌النوع و جاهت - مکاس و چانه‌زدن - ترقی و انتساب - چاق و ثمین - منبع و منشأ - ظلمانی و موهش - اشتهای زایدالوصف - خالیگر دربار.	۱
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم		

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸/۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۱۱	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد.	نمره
------	------------------------	------

	ت) دستور (۸ نمره)	
۲۳	با توجه به عبارت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. « اخترشناسان، با ابزارهای تخصصی به مطالعه‌ی اجرام آسمانی می پردازند. » الف) این جمله از چند واژه تشکیل شده است؟ ب) این جمله از چند تکواژ تشکیل شده است؟ پ) کدام واژه هسته‌ی گروه نهادی است؟ ت) هسته‌ی گروه فعلی را بنویسید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۴	در واژه‌ی «دانش پژوهان» یک تکواژ وابسته پیدا کنید و بنویسید.	۰/۲۵
۲۵	فعل های مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) هرکسی برای اثبات ادعای خویش دلیلی (می آورد - می آوردند) ب) در مراسم عاشورای حسینی هیئت عزاداری به سینه زنی (پرداخت - پرداختند)	۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۶	در عبارت « - پدربزرگ دیروز از سفر برگشت. - کی؟ » حذف به چه قرینه‌ای صورت گرفته است؟	۰/۲۵
۲۷	مفرد واژه‌ی «حکام» را بنویسید.	۰/۲۵
۲۸	کدام یک از جمله‌های زیر، استثنایی سه جزئی است؟ الف) مریم از دوستان ما بود. ب) زندگی یعنی عقیده. پ) به امید دیدار.	۰/۲۵
۲۹	با توجه به عبارت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «در کتابخانه‌ی مدرسه‌ی ما، هشت جلد کتاب تاریخ ایران وجود دارد که کیفیت نسبتاً خوبی دارند و با خواندن آن ها می توانیم نیاز خود را به دانستنی های تاریخی، برطرف کنیم.» الف) کدام واژه «متمیز» است؟ ب) کدام واژه «قید صفت» است؟ ت) کدام واژه «مضاف الیه مضاف الیه» است؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳۰	واژه‌های مشخص شده‌ی جمله‌ی «من پس از دادن هدیه به شما از این جا می روم.» را به گونه‌ی مؤذبان بنویسید.	۰/۵
۳۱	زمان فعل های مقابل را بنویسید. الف) نمی خواندند ب) دارم می روم	۰/۵
۳۲	جمله‌ی « کودک خوابید. » را گذرا کنید.	۰/۵
۳۳	از میان واژه‌های داخل کمانک موارد خواسته شده را بیابید. (ناشکری - مالا مال - خاندان - گلاب پاش - بیابان - نگرش - روکش - سه گوشه) الف) یک واژه‌ی ساده: ب) یک واژه‌ی مشتق: پ) یک واژه‌ی مرکب: ت) یک واژه‌ی مشتق - مرکب:	۰/۵ ۰/۵
۳۴	با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش ها پاسخ دهید. « استاد علی اکبر دهخدا، علامه‌ی بزرگ، با تدوین لغت نامه خدمت فرهنگی و ادبی بی نظیری انجام داد.» الف) کدام واژه «بدل» است؟ ب) کدام واژه «معطوف» است؟ پ) کدام واژه «شاخص» است؟	۰/۷۵ ۱/۲۵
۳۵	نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و اجزای جمله را در آن قرار دهید. «این کتاب را از کدام کتابفروشی خریده‌ای؟»	
۲۰	جمع نمره	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۱۱
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۱	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکر از مصححین محترم راهنمای تصحیح زیر صرفاً جهت هماهنگی در امر تصحیح خدمت شما ارائه می‌گردد و به پاسخ‌های مشابه و درست دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.	
	الف) زبان‌شناسی (۴ نمره)	
۱	الف) قواعد هم‌نشینی (۰/۲۵) ب) قواعد معنایی (۰/۲۵) پ) قواعد نحوی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	نزاجا (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	الف) از فهرست واژگان حذف شده است. (متروک) (۰/۲۵) ب) با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. (۰/۲۵) پ) معنای قدیم را از دست داده و معنای جدید گرفته است. (تحول معنایی) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۴	الف) محمل اندیشه (۰/۲۵) ب) حدیث نفس (۰/۲۵)	۰/۵
۵	الف) اشتقاق (۰/۲۵) ب) ترکیب (۰/۲۵)	۰/۵
۶	۱) تضمین (۰/۲۵) ۲) ترادف (۰/۲۵)	۰/۵
۷	صامت + مصوت (۰/۲۵) صامت + مصوت + صامت (۰/۲۵) ، صامت + مصوت (۰/۲۵)	۰/۷۵
	ب) نگارش (۵ نمره)	
۸	الف) احساس نفرت از دیگران ناخوشایند است. (۰/۲۵) ب) مسکو مایل به اجرای طرح خلع سلاح هسته‌ای اوکراین است. (۰/۲۵) پ) هنوز معلوم نیست چه تعداد از زندانیان مشمول این عفو شده‌اند. (۰/۲۵)	۰/۷۵
۹	تشریحی (۰/۲۵) تحلیلی (۰/۲۵) تحقیقی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۰	در صورتی که دور از تعصب و غرض‌ورزی باشد. (۰/۵) به ذکر امانت و دقت نیز نمره تعلق می‌گیرد.	۰/۵
۱۱	علم خاتم ملک سلیمان است جمله عالم صورت و علم جان است (۰/۵)	۰/۵
۱۲	ستاره مانند چراغی در آسمان می‌درخشد. یا چشمان او مانند ستاره است. (یا هر پاسخ درست و مشابه) (۰/۵)	۰/۵
۱۳	تقلید از آثار ادبی (۰/۵)	۰/۵
۱۴	الفهرست (۰/۲۵) احصاء العلوم (۰/۲۵)	۰/۵
۱۵	افزودن سرعت و دقت پژوهش‌ها (۰/۵)	۰/۵
۱۶	وجه التزام (بیعانه) (۰/۵)	۰/۵
	پ) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱۷	الف) افراط (۰/۲۵) ب) احسنت (۰/۲۵)	۰/۵
۱۸	اشمنزاز (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۹	گنجشکان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۰	پاییزان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۱	الف) برافتاد، یا قندشکن (۰/۲۵) ب) شب‌پره، یا بدتر (۰/۲۵) پ) نمی‌شنید، یا انبساط (۰/۲۵) (برای هر یک از فرایندهای واجی ذکر یک مورد کافی است. هر کدام ۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۲	ترقی و انتصاب (۰/۲۵) ؛ چاق و سمین (۰/۲۵) ؛ ظلمانی و موحش (۰/۲۵) ؛ خوالیگر دربار (۰/۲۵)	۱
	ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی بعد	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۱۱
دانش‌آموزان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	
	نمره	

(ت) دستور (۸ نمره)		
۲۳	الف) ۱۲ واژه (۰/۲۵) (ب) ۱۹ تکواژ (۰/۲۵) (پ) اخترشناس (۰/۲۵) (ت) پرداز (۰/۲۵)	۱
۲۴	«ش» یا «ان» (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۵	الف) می‌آورد (۰/۲۵) (ب) پرداخت (۰/۲۵)	۰/۵
۲۶	قرینه‌ی لفظی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۷	حاکم (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۸	ب) زندگی یعنی عقیده. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۹	الف) جلد (۰/۲۵) (ب) نسبتاً (۰/۲۵) (پ) دانستنی‌ها (۰/۲۵) (ت) ما یا ایران (۰/۲۵)	۱
۳۰	تقدیم کردن (تقدیم) (۰/۲۵) مرخص می‌شوم. (رفع زحمت می‌کنم). (۰/۲۵)	۰/۵
۳۱	الف) ماضی استمراری (۰/۲۵) (ب) مضارع مستمر (۰/۲۵)	۰/۵
۳۲	کودک را خوابانید. (خواباند) (۰/۵)	۰/۵
۳۳	الف) خاندان یا بیابان (۰/۲۵) (ب) ناشکری یا نگرش (۰/۲۵)	
	(پ) گلاب‌پاش یا روکش (۰/۲۵) (ت) مالامال یا سه‌گوشه (۰/۲۵)	۱
۳۴	الف) علامه (۰/۲۵) (ب) ادبی (۰/۲۵) (پ) استاد (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۵	<p>جمله</p> <pre> graph TD A[جمله] --> B[نهاد] A --> C[گزاره] C --> D[مفعول] C --> E[متمم] C --> F[فعل] D --- G[این کتاب را] E --- H[از کدام کتاب فروشی] F --- I[خریده‌ای] B --- J[--- [تو]] </pre> <p>(به ذکر هسته‌های گروه مفعولی (کتاب) و گروه متممی (کتاب فروشی) نیز نمره تعلق می‌گیرد.) رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)</p>	۱/۲۵
۲۰	جمع نمره	«خدا قوت»